

HEM KANLI HEM DE KANSIZ BİR “PROJECT DEMOCRACY” UYGULAMASI

*Mustafa Yıldırım**

*“Sürmekte olan dava hakkında konuşmak olmaz.(..) Almanya’nın sabırlı olmasını, Türk adaletine güvenmesini dilerim. (..) Söz konusu Alman vakıfları, ülkemizde olduğu gibi dünyada 100 kadar ülkede de çalışmalarını sürdürmektedir. Bildiğimiz kadarıyla benzer şikayetlere hiçbir ülkede rastlanmamıştır.”
Bülent Ecevit, T.C. Başbakanı, 26 Ekim 2002.*

“..hem Washington’da, hem de sahada –Türkiye gibi ülkelerde diye okuyun- belirli bir koordinasyon gerçekleştirilmiştir. En büyük eşgüdüm de, sonuncusunu (saha koordinasyonu), (yani) başış yapılan işçi örgütlenmesiyle eşgüdümü kapsamaktadır.. çünkü işçi (örgütlenmesi) yerinde yapılanmayı ve ABD elçilikleriyle uzun dönemli olarak kurulmuş (ilişkiler) gerektirmektedir. NED ile (ABD) Dışışleri Bakanlığı, şu konularda anlaşmışlardır: (1) NED herhangi bir “project” işine girişip para vermeden önce ABD Dışışleri’ne bilgi verecektir. (2) NED yönetim Kurulu’nun onayına sunulan tüm ‘project’ önerilerinin bir kopyası, ABD Dışışleri Bakanlığı Siyasi İşler Yardımcılığı’na verilecektir.” Joan M. McCabe, U.S General Accounting Office.¹

Giriş

12 Eylül 1980’den sonra oluşturulan baskı ortamında, Türkiye’nin dünyada olup bitenlerden haberi olmamaktaydı. Oysa 1980-1990 arasında ABD’nin ve Avrupalı ortakları, dünyayı önemli ölçüde değiştirmeye başlamışlardı. Bazen kanlı, bazen kansız, ama çokça kirli para harcanarak ülke yönetimleri el değiştirmeye başlamıştı. Bu olup bitenlerden habersiz kalan Türkiye insanıysa dış dünyadan haberdar olmaya başladığında, ani değişimleri kavrayamaz olmuştu. Ülkelerin iç siyasi düzenini sözde “demokrasi” talebi yaratarak ele geçiren operatörler, işi hızlandırmak için gerektiğinde şiddet ve çatışma ortamı yaratmaktan kaçınmamışlardı. Ülke içinde kendilerine “think-tank” örümcek ağı kurarak, yandaşlar örgütlenme yönteminin en özgün uygulaması, Nikaragua’da gerçekleştirilmiştir. Bu uygulama daha sonra Balkan ülkelerinde zenginleştirilmiştir. Türkiye’de, ve 92 ülkede adım adım gerçekleştirilen oyun fazlaca değişik değildir. Nikaragua operasyonu bir çok ülkenin başına gelmekte ve gelecek olanların bir aynasıdır. İşin ayırında olmayanların uyanmaları için 20 yıl geriye gitmeye değer.

* **Mustafa Yıldırım**, bağımsız araştırmacı-yazardır. Bir çok makalesi çeşitli dergilerde dizi olarak yayınlanmıştır. Bağımsızlık Savaşında M. Kemal’in gerillalarını konu edinen belgesel romanı “Ulus Dağına Düşen Ateş” (Bilgi Yayınevi, Mart 2002) Samim Kocagöz 2002 Edebiyat Ödülü’nü almıştır.

Dışardan saldırı, içerden yıkım

Beşli bir koalisyondan oluşan Sandinistlerin diktatör **Somoza**'yu devirmelerinin ardından Miami'de toplanmaya başlayan diktatörün eski muhafızları ve para peşinde koşan eski suçlular, bir karşı hareket için yeterli desteği bulmuşlardı. **Ronald Reagan** tarafından **CIA**'nın başına getirilen **William (Bill) Casey**, Nikaragua'ya karşı örtülü operasyon yapılması planını kendisi gibi düşünen **Reagan** ile birlikte NSC'de kabul ettirdi. Küba göçmenlerinin merkezi Miami'de ilk örgütlenmeler zaten başlamıştı. Muhafazakar işçi lideri **José Francisco Cardenal** önderliğinde **UDN** (Union Democrática Nicaraguense) Florida kıyılarındaki Kübalıların kamplarında askeri eğitime başlamıştı. **Somoza**'nın 308 muhafızından oluşan ve **Somoza**'nın kardeşi **Luis Pallaís Debayle** tarafından finanse edilen "15th of September Legion" Honduras-Nikaragua sınırına yerleşti.

ABD ve Honduras arasında yapılan anlaşmadan sonra **UDN** ve **Legion** birleşti. Askeri eğitim Arjantin'de başladı. Organizasyon Arjantin İstihbarat şef yardımcısı Albay **Mario Davico** eşgüdümünde Miami'de gerçekleştirildi. Kontra elemanlarına dolarla maaş ödenmeye başlandı. Arjantin cuntasının adamlarından Albay **José Ollas** (Julio Villegas) Arjantin'deki lojistik hizmetlerini, Albay **Oswaldo Rivera** ise, Honduras ve Kosta Rika'daki kampları yönetmeye başladı. Ağustos 1981'de **FDN** kuruldu. ABD, Nikaragua yönetimini El Salvador halk cephesine silah göndermekle suçlayarak, kredileri ve yardımları kesti. Ve operasyon başladı. ABD, *kontra* operasyonu için ilk elde 19 milyon dolar verdi. **CIA**'nın silahları *kontra* militanlarına 1982 Mart'ında ulaştı. Sabotajlar başladı. Atlantik kıyılarındaki yerliler arasında karışıklık başlatıldı.

Nikaragua yönetimi karışıklıkları önlemek için polisiye önlemler alınca, eskiden **Somoza** saflarında yer almış yerli reisi Honduras'a geçerek muhalefete katıldı. Yönetim, Honduras sınırındaki köyleri boşaltınca, karşı isyan büyüdü. Bu arada Sandinist yönetim de içerden çatlamaya başladı. Üst yönetimden **Alfonso Robero** ve "Commander Zero" olarak tanınmış olan **Edén Pastora Gomez**, Kosta Rika'ya geçerek Nisan 1982'de yeni bir grup oluşturdu: **ARDE** (Alianza Revolucionaria Democrática) Orta Amerika ülkeleri uzlaşma yolu aramaya başlayınca, ABD, Nikaragua'ya yönelen Uluslararası kredileri durdurunca öteki ülkeleri susturdu. Nikaragua balıkçılarının kooperatifine verilecek olan kredinin kongre tarafından geri çevrilmesi için, teknelere mazot verecek olan kıyı depolarının bulunmadığı ileri sürüldü. Depoları kısa bir süre önce bombalamışlardı.

Nikaragua yönetimi iç düzeni sağlamak amacıyla önlemler almaya başlayınca, ABD, bir yandan ajanlarca iç karışıklık çıkartırken öte yandan, dünya ölçeğinde yaygın bir karalama kampanyasını başlattı. Bu arada Falkland savaşında ABD, İngiltere'yi destekleyince Arjantin *kontra*'ya vermekte olduğu desteği kaldırdı. Boşluğu Japonya ve İsrail doldurdu. İsrail Honduras'a silah satmaktaydı. ABD parasal desteği, 1983'de 21 milyon, 1984'de 24 milyon ve kongre işe el koyana dek toplam 80 milyon dolar oldu. ABD'nin Honduras elçiliğinde 149 memur, 176 askeri eleman Honduras ordusuna yardımcı oluyor ve 50 Hava Kuvvetleri uzmanı radarlarla Nikaragua'yı tarıyorlardı. Albay **Bermudéz** kumandasındaki *kontra* saldırılarında, kahve toplayan köylülere, kadınlara, öğretmenlere ve yollardaki araçlarda bulunan halka saldırılar giderek arttı. Ne ki, *kontra* başarıya ulaşıp, Nikaragua içinde bir yerleşim yerini ele geçirme ve orada hükümet ilan etme amacına ulaşamamıştı.

Nikaragua yasal hükümetine karşı birliği yeniden sağlamak üzere Miami'de **CIA** gözetiminde yapılan toplantılar sonunda **Edgar Chamorro** sözcü olarak atandı. Kontra liderlerinin çoğu, saldırıları Miami'den yönetiyorlardı. **Chamorro**, Honduras'a yerleşti ve

kurduğu bürodan medyatik araçları kullanmaya ve yardım toplama işlerine yönelik çalışmalara başladı. ‘Democracy savaşçıları’ olarak yansıtılan *kontra* içinde **Somoza**’nın milli muhafızlarının bulunmadığı ileri sürülüyordu. Oysa gazeteci **Christopher Dickey**, 1983’de kampları ziyaretinde, görüştüğü beş **FDN** komutanından dördünün **Somoza** muhafızlarından olduğunu saptamıştı. **FDN** istihbarat şefi de **Somoza**’nın en sert adamlarından **Ricardo Lau** idi. *Kontra* kuvvetlerinin toplam sayısı 1983’de 2000 iken, 7.000; 1984’de 6.000 iken 15.000 olarak yansıtıldı.

Demokrasi için cinayet mubahtır

1981 ile 1984 arasında, 910 devlet görevlisi ve halktan 8000 kişi *kontra* militanlarınca öldürülmüştü. **CIA**’ın şiddet uygulama yöntemlerini öğrettiği özel bir kitap² Ekim 1984’de ortaya çıktı. Kongre’de sesler yükselmeye başlayınca, Dışişleri, “*kontra*”ları kınamak durumunda kaldı. 15 Kasım 1984 tarihli **The Guardian** (London) ve 27 Aralık 1984 tarihli **New York Times** gazetelerine göre, Kongre İstihbarat Komitesi, **CIA** başkanı tarafından bilgilendirildi ve *kontraların* “*çocuklar da aralarında olmak üzere silahsız halka işkence yaptıkları, cinsel saldırıda bulundukları ve öldürdükleri*” ve daha da ileri giderek “*çocuk ve kadınları öbekler halinde yaktıkları, uzuvlarını kopardıkları, gözlerini oydukları ve başlarını kestikleri*” ortaya çıkmıştı. ABD’nin Managua elçiliğinde görevli **CIA** istasyon şefi ve adamlarının Nikaragua Dışişleri Bakanı ve Roman Katolik Rahibi **Miguel D’escoto**’yu zehirleyerek öldürme hazırlığında oldukları, kanıtlarla ve elemanların işbirlikçileriyle çekilmiş fotoğraflarıyla açıklandıktan iki ay sonra **Escoto** ve iki görevliyi daha öldürmek üzere hazırlık yapıldığı ve bu işin arkasında **CIA** ajanı **Mike Toch**’un bulunduğu ortaya çıkarıldı.³

1983 Ocak ayında “**Contadora** Grubu” olarak adlandırılan Meksika, Panama, Kolombiya ve Venezuela toplantılara başladılar ve Orta Amerika’da düzenin korunması için iç savaşların, yabancı müdahalesinin durdurulması, seçimlerin yapılması ve insan haklarının korunmasını içeren 21 maddelik bir anlaşma yaptılar. Bunun üzerine harekete geçen ABD, Nikaragua yönetimini zor durumda bırakmak amacıyla, bu anlaşmayı onaylamasını istedi. Nikaragua yönetimi, ABD’yi şaşırtarak, **Daniel Ortega**’nın Los Angeles’a gelerek anlaşmayı imzalayacağını açıkladı. ABD şaşkınlık içindeydi. Bunu beklemiyorlardı. Çünkü, anlaşmaya göre, Honduras ve Guatemala’daki askeri personelini geri çekmek durumunda kalıyordu. ABD, geri dönüş yaparak, anlaşmanın son belge olmadığını ileri sürünce **Contadora** sözcüsü, ABD temsilcisinin de baştan kabul ettiği gibi anlaşma belgesinin bir sonuç belgesi olduğunu bildirdi. ABD anlaşmayı onaylamayacağını bildirdi.

ABD Milli Güvenlik danışmanı **John Poindexter**, Panama Devlet Başkanı General **Manuel Noriega**’ya bu anlaşmaya katılmasından memnun olmadıklarını ve devlet başkanlığından çekilmesini istedi. **Noriega** direnince, Panama’ya yapılmakta olan 40 milyon dolarlık yardım durduruldu.⁴

Bu arada, **ARDE**, ilk **CIA** yardım paketiyle iletişim cihazları ve 500 AK-47 suikast silahı aldı. **Eden Pastora** ve **Alfonso Robelo** komutasındaki **ARDE** militan sayısı 2000’e, isyancı **Miskitos** yerlilerinin sayısı da 3000’e ulaşmıştı. Nikaragua kampanyasını **CIA**’den yöneten **Duane R. Clarridge** *kontra*’nın ihtiyaçları için iki C-47 uçağının yeterli olacağını bildirdiye de, parasal kaynak yetersizliği nedeniyle bu istek yerine getirilemedi.

CIA direktörü **William Casey**'in planları tutmamış ve *Kontra*'lar 1983 sonuna dek Nikaragua'da herhangi bir kent ya da bölgede egemenlik kuramamışlardı. **NSPG** (National Security Planning Group)⁵ toplandı ve Nikaragua'nın dış dünya ile ilişkisinin kesilmesine karar verdi.

Nikaragua'nın limanları mayınlandı. *Kontraların* hizmetine askeri uçaklar verildi. Keşif ve savaş uçakları Managua ve öteki kentlere saldırılar düzenledi. Uçaklardan bazıları düşünce, mürettebatın CIA elemanları olduğu anlaşıldı.⁶ Elemanlardan biri Kafkas kökenliydi. Ayrıca limanlar ve liman yakınlarındaki sekiz petrol deposu gemiden açılan ateşle bombalandı. Gemiden ayrılan botlarla depolara yaklaşan elemanlar, işi sağlama almak için geri kalan depoları ateşe verdiler. Corinto liman kentinde 25.000 aile kentten göç etmek zorunda kaldı. Nikaragua yakıtsız kalmıştı. Hücumbotların saldırıları helikopterler eşliğinde sürdü. Ticari gemiler yaralandı. CIA kurmayları, bu işleri FDN yani *kontra* düzenliymiş gibi gösterdiler. Nikaragua'nın ihracatı durmuş, balık avcılar ölmüş ya da ağır yaralanmış ve ekonomi iflas etmişti. Bu arada CIA, ABD Kongresine, Nikaragua'nın devrim ihracı yaptığını bildiriyordu.

Kongre üyesi **Edward P. Boland** başkanlığındaki "House select committee" (Akev seçilmiş komisyonu), Nikaragua hükümetinin devrilmesinde fonların **Reagan** yönetimince kullanımını açıkça yasaklayacak karar tasarıları hazırlamaya başladı ve bu tasarılar 1983 yılı bütçesiyle birlikte yasalaştı.⁷ Temsilciler meclisi Nikaragua'ya yönelik 'paramiliter' bütçeyi daha önce üç kez veto etmişti ama, senato onay vermişti. Bu durum Nikaragua operasyonunun ABD kurumlarında bile ne denli tartışmalı olduğunu göstermektedir. B.M Güvelik Konseyi'nin ABD'yi kınayan kararı yalnızca ABD delegesi tarafından veto ediliyordu.

CIA direktörü **Casey**, İstihbarat Komitesi'nce sorguya çekildi. **Casey**, mayınlama, işinin örtülü bir iş olduğunu kabul edince, Komite başkanı **Barry Goldwater**, CIA'yı suçladı. Bunun üzerine başkan yardımcısı **Daniel P. Moynihan** (Demokratik Parti, NY; daha sonraları NDI yöneticisi)⁸ durumu protesto ederek komiteden istifa etti.

Nikaragua'da serbest seçimler yapıldı. Orta Amerika ülkelerinin aksine, seçimlerde cinayet işlenmemiş ve oyların sayımıyla ilgili bir yakınma da gelmemişti. Ne var ki, muhalefet koalisyonunu temsil eden **Jose Cruz** başkanlığındaki **DCA (Democratic Coordinating Alliance/Demokratik Eşgüdüm İttifakı)**, *kontra* liderleriyle görüşmeler yapılınca dek seçimleri boykot edeceğini açıklamıştı. **DCA** seçim kayıt gününü ertelenmesini isteyince, yönetim seçim tarihini on gün ileriye aldı. **DCA** başvurmakta gecikince, seçimlerin Kasım'dan Ocak ayına alınmasını istedi. **DCA**'nın istekleri bitmiyordu. Yönetim, **DCA**'ya isteklerinin kabul edileceğini ancak, onlardan da, *Kontra*'lara ateşkesi kabul ettirmelerini istedi. Bu kez **DCA** bunu yaptırarak etkileri bulunmadığını belirtti ve Kasım 1984'de seçimlere gidildi.

Seçimlere birkaç gün kala bazı sağ partiler, ABD diplomatlarının seçimleri boykot etmelerini istediklerini belirttiler. Bağımsız Liberal Parti seçimlerden çekildi.⁹ Seçimleri Sandinistler kazandı.

Uluslararası adalet divanı, "limanların mayınlanması" davasında Nikaragua yönetimini haklı buldu ve ABD'nin Nikaragua'ya müdahale hakkı bulunmadığına karar verdi. 11/3 alınan karara yalnızca Amerikan, İngiliz ve Japon yargıçlar muhalefet etti. Bu arada "*Kontra el kitabı*" kongre üyelerinin eline geçti. *Kontralara* yapılacak 14 milyon dolarlık yardım "Boland Amendment" uyarınca veto edildi. *Kontraların* Honduras' daki kaynakları da tükenmeye yüz tutmuştu.

İsrail'den İran'a füze satışı , kokain hasılatı ve darbe

Miskitos yerlileri savaşı bırakmış; *kontralardan* bağımsız hareket eden *Eden Pastora* giderek pasifize olmuştu. Bu aşamada Honduras'da **FDN** temsilcisi *Adolfo Calero* ile **CIA** ve **NSC (ABD Milli Güvenlik Kurulu)** görevlileri bir toplantıda buluştular. **CIA** şefi *Duane Clarridge*'nin yanında yeni bir eleman vardı: **NSC**'ye *Fairlane* tarafından alınmış olan Deniz Albay *Oliver North* (Ollie). *North*, *Calero*'ya gereken kaynağı sağlayacağına dair söz verirken, ondan banka hesap numarasını istedi. Ve Albay *Oliver North*, sözünü tuttu. Kısa süre sonra *Calero*'nun hesabına bir milyon dolar yatırılmıştı.

Nikaragua operasyonunda, ABD kongresinden de gizli yeni bir döneme girilmişti artık. Bu dönemde, kirli ilişkiler kurulmuş, kokain kaçakçılığından, Brunei Sultanı'ndan, Arap emirlerinden, Suud prenslerinden ve Afgan mültecilerine verilen kaynaklardan para sağlanmış ve *kontralar* için silahlar satın alınmıştı. Bu işlerin arasında en ilginç ve daha sonra çok baş ağrıtaacak olanı, İsrail füzelerinin İran'a satılmasıydı.

Füzeler İsrail'den İran'a **CIA** örtülü operasyonu ile satıldı. Füzelerin karşılığında alınan parayla *Kontra* giderleri karşılandı. Örtülü paranın dolaşımı, **BCCI** ve **Indian Springs Bank** (Kansas City) aracılığıyla gerçekleştirildi. Bu banka **Indian Springs and Global International Air** şirketine ölçüsüz oranda krediler vermişti. Havacılık şirketinin hissedarı ise, İranlı *Ferhad Azima* idi. *Azima*, aynı zamanda **EATSCO (Egyptian American Transport and Services Corp.)** şirketine taşımacılık hizmeti vermekteydi. **EATSCO**'nun kurucularıysa *Thomas Clines*, *Theodore Shackley* ve *Richard Secord*'dan oluşan eski **CIA** ekibiydi. Para ilişkilerinin boyutları bankaların hortumlanmasına dek uzanmaktaydı. Örneğin, *Ray Corona*, 1978 yılında, "**The Sunshine State Bank – Miami**"'yi marihuana kaçakçısı *Jose Antonio (Tony) Fernandez*'in vermiş olduğu 1,1 milyon dolar karşılığında satın aldı. *Tony*, daha sonraları ABD'ne 1,5 milyon dolar tutarında marihuana sokmaktan suçlu bulunmuştur. *Tony*'nin ortağı *Eulalio Francisco Castro*'nusa temiz olduğuna karar verilmiştir. Çünkü *Eulalio Francisco Castro*, artık Florida'da, Naples yakınlarında bir çiftlikte Nikaragua *Kontra*'larını eğitmeye başlamıştır.¹⁰

Bu arada, yeni senaryo da devreye sokulunca, Nikaragua ekonomik olarak darboğaza girmiş ve yönetim ile halkın arası açılmaya başlamıştır.

Nikaragua devlet yönetimini içerden zayıflatmak üzere, "**project democracy**" operasyonu başlatılır. Operasyonun önemli bir aracını oluşturan ayarlı-medyanın göz boyama yayınlarıyla iç istikrar bozulur. Bu süreçte, Filistinli eski teröristlerden ve silah-uyuşturucu kaçakçılarından deneyimli diplomatlara, Uzakdoğu ve Afrika operasyonlarında pışmış devlet görevlilerine dek yayılan bir ekip, silahlı terörist saldırıları düzenleyen ekiplerle eşgüdüm içinde çalışmaya başlamışlardır. Sonunda operasyon başarıya ulaşır. Nikaragua'da **NED** tarafından beslenip desteklenen aday, seçimleri kazanır. Kısa sürede piyasa ekonomisine geçilerek ABD'ye uyumlu bir Nikaragua yaratılmıştır.

Ne ki, bu başarının süresi on yılı geçmemiş ve 2001 sonlarında Sandinistler, Managua Belediye Başkanlığı'nı kazanmışlardır. *Daniel Ortega* ve yandaşlarının yeni dünya düzenine uygun bir politik çizgi izlemeleri, ABD'nin Orta Amerika egemenliğinin sigortası olabilir. Ya da olamayabilir...

Sonucu, ABD'nin Orta ve Güney Amerika'da ustalıkla yürütmekte olduğu "**project democracy**" operasyonu belirleyecektir. Bu süreçte, bağımsız bir iktisadi politika izlemeye niyetli yönetimler terbiye edilecek ya da yıkılacaklardır.

Anglo-Sakson demokrasisinin gereği budur ve “açık toplum”un para cambazları böyle olmasını istemektedirler. Nikaragua’da olanlar, yalnızca adlar değiştirilerek Türkiye’ye uyarlandığında Orta Amerika aynasında T.C’ nin son 23 yılını ve dahası yakın geleceğini görmek olanaklıdır.

KAYNAKLAR

- 1 “Statement of Joan M. McCabe, U.S General Accounting Office Before The Committee on Foreign Affairs Subcommittee on International Operations, House of Representatives on The National Endowment For Democracy’s Administration Of Its Grants Program” , United States General Accounting Office Washington, D.C. 20548, For Release On Delivery, Wednesday, May 14, 1986, 129867, s.9.
- 2 “**Psychological Operations in Guerilla Warfare**” adını taşıyan *kontra* el kitabı, CIA tarafından görevlendirilen Vietnam savaşçılarından “**Green Beret** / Yeşil bereli” **John Kirkpatrick** tarafından yazılmıştı. Kirkpatrick, Tegucigalpa’da, FDN sözcüsü Chamorro ile birkaç hafta birlikte çalışmıştı. Kitapta, profesyonel katillerin kiralanmasından, gerekirse *kontralar*’ın kendi militanlarına suikast düzenlenerek “şehit” yaratılmasına, köylüler arasında korku salınması amacıyla devlet görevlilerinin öldürülmesine varan yöntemler anlatılmaktaydı. 2000 tane basılan kitapta kiralık katil ve *kontra* militanlarının öldürülmesi bölümlerini gören Chamorro, bir odaya kilitlediği kitaplardaki bu bölümleri jiletle birer birer kestirmek zorunda kaldı. **John Kirkpatrick**, CIA’nin Uluslararası Eylemler Bölümü’nde sözleşmeli uzman olarak çalıştı.. Vietnam-era Phoenix programında yer aldı. “Psychological Operations in Guerilla Warfare” el kitabını hazırladı.
- 3 *The Guardian London*, 25 January 1985
- 4 **Noriega**, 1986’da uyuşturucu trafiğinde yer aldığı gerekçesiyle “**Bir Numaralı Halk Düşmanı**” ilan edildi. Honduras devlet başkanı, 1985’de, “*kontralar*”a yardım getiren gemilerin limana yanaşmasını engelleyince, ABD, Honduras’a yardım paketini durdurdu ve başkan **Suazo**’yu kötülemeye başladı. **Contadora** içinde en etkin devlet olan Meksika’yı da uyan ABD, anlaşmaya desteği sürdürürse, muhalefetteki Milli Hareket Partisi’ni iktidara getireceğini bildirdi. Ağustos 1987’de anlaşma Kosta Rika devlet başkanı **Oscar Arias**’ın öncülüğünde Meksika ve Panama dışındaki ülkelerce (Salvador, Honduras, Guatemala, Nikaragua ve Kosta Rika) imzalandı.
- 5 Grupta **William Casey**, **Casper “Cap” Weinberger**, **George Shultz** vardı. Abluka yerine mayınlama yapılması planıysa NSC yöneticisi **Robert McFarelane**’e aitti.
- 6 1 Eylül 1984’de bir helikopter düştü. Helikopterde, “**Civilian Military Assistance**” firmasından Dana H. Parker , Jr. Ve **James Powel III**, *kontralara* ilaç ve giyecek götürmekteydiler.
- 7 Public Law 97-377, Section 79.
- 8 Moynihan, Ankara’da bir şubesi bulunan ve pek çok siyasal parti, vakıf ve derneğe ortak projeler için, ABD hazinesine başkanlığa bağlı NED’den dolar akışını örgütleyen ABD Demokrat Partisi’nin uzantısı NDI’de yönetim kurulu üyesidir.
- 9 “*New York Times* 21 October 1984.
- 10 *Houston Post*, Feb. 11th-18th, 1990’dan aktaran Joel Bainerman, *The Crimes of A President*, s.279-281